

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)
Віденська консерваторія в м Будапешт, (Угорщина)

**III Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2021 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 12 від 22 квітня 2021 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2021 р.). – Мукачево: МДУ, 2021. – 233 с.

Відповідальний за випуск: Феєр О.В. – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами, відповідальна за наукову роботу кафедри.

Технічний редактор: Товт Т.Й. – к.е.н., доцент.

У збірнику тез за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту та управління економічними процесами Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, студентів, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>

© Мукачівський державний університет, 2021
© Кафедра менеджменту та управління економічними процесами, 2021

Пугачевська К.Й., Ремета М.М. Іноземні інвестиції – важлива форма стимулювання розвитку економіки	174
П'ятка Н.С. Теоретико-методичні основи оцінювання ефективності екологічного інвестування	176
Феєр О.В., Брецько Д.Ю. Механізми залучення інвестицій в економіку України	178
Юшин С.О. Гармонійна комбінаторика інвестиційно-інноваційної моделі як фактор-активатор сталого розвитку економічної діяльності	181

СЕКЦІЯ 6. УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ

Bondar T.I. Education quality management at heis in Ukraine during COVID-19	185
Наранко Vitaliia Formation of professional competencies of foreign language teachers with the use of modern digital technologies	187
Telychko Nataliia Structural features of the web-quest as a means of training future economists of professionally oriented english monologue speech	189
Кобаль В.І., Вовчок М.В. Шляхи вдосконалення управління закладом освіти у контексті гендерної політики	191
Кобаль В.І., Опріш Б.М. Управління розвитком психолого - педагогічної компетентності класного керівника	193
Кучінка Т.В. Управління освітньою діяльністю як вид соціального управління	195
Марценюк М.О. Окремі аспекти сучасного інформаційного суспільства	197
Мельниченко О.А. Механізми державного управління розвитком вищої освіти	200
Переста Х.В. Застосування інформаційно-цифрових технологій в управлінні закладом освіти	202
Товканець Г.В. Особливості транскордонної вищої освіти в умовах соціальних змін	205
Товканець О.С. Організаційні умови підготовки менеджерів освіти	207
Фізеші О.Й. «Управління навчальною та виховною діяльністю в закладах освіти» як навчальна дисципліна в контексті підготовки майбутніх керівників закладів освіти	210
Черепаня М.Т., Кашула А.А. Організація та управління діяльністю інтернатних закладів в Україні в контексті деінституалізаційних процесів	212

СЕКЦІЯ 7. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Кирилюк В.В. Проблеми молодих вчених України в сучасних умовах	215
Мусійовська О.Б., Михаленич Х.Р. Креативна економіка як нова модель економічного розвитку	217
Рубіш М.А. Освіта в новостворених територіальних громадах: виклики та перспективи	219
Товт Т.Й. Взаємозв'язок державного управління і трансформаційних змін національної економіки	220
Товт Т.Й., Пірчак О.І. Механізми реалізації державної політики розвитку освіти України в умовах діджиталізації	223
Феєр О.В. Реформування вітчизняної системи державного управління	226
Феєр О.В., Kestutis Liekis New Public Management: досвід Великої Британії	228

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Іноземні інвестиції в українській економіці. /І. Беззуб, мол. наук. співроб. НЮБ НБУВ/, http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2240:%20inozemni-investitsiji-v-ukrajinskij-ekonomitsi&%20catid=%208&Itemid=350
3. Іноземні інвестиції в Україні: де знайти дані, як читати платіжний баланс, про що говорять останні цифри. <https://expla.bank.gov.ua/expla/src/files/Publication126.pdf>
4. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
5. Як залучити прямі іноземні інвестиції. Практичний посібник для українських міст та районів. ПРООН, 2013. URL: https://regionet.org.ua/files/02_How_to_attract_FDI_-_UA.pdf
6. Business information Network. <https://bin.ua/news/economics/economic/262671-kabmin-sozdal-nacionalnyj-fond-investicij.html>
7. <https://index.minfin.com.ua/economy/fdi/2020/>

УДК 330.322.2

К.Й. ПУГАЧЕВСЬКА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами,

М.М. РЕМЕТА

здобувач ОС «Бакалавр»
спеціальності 073 «Менеджмент»,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ – ВАЖЛИВА ФОРМА СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Роль і значення прямих іноземних інвестицій для національної економіки полягає в першу чергу в покращенні основних макроекономічних показників і процесу фінансування економічного розвитку. Прямі іноземні інвестиції можуть принести багато переваг іноземним інвесторам, серед яких найбільш важливими є: економія транспортних витрат (як сировини, так і готової продукції), нижчі витрати на робочу силу, доступна інфраструктура, економія митних витрат на імпортні товари, можливість швидкої та ефективної доставки та наявність інформації про переваги та можливість швидкого приймання продукції відповідно до вимог ринку [1].

Зокрема, необхідно проаналізувати взаємозв'язок між інвестиціями та економічним зростанням. Цю взаємозалежність можна побачити шляхом вимірювання макроекономічних агрегатів, тобто темпів зростання, руху інвестицій, рівня валюти та тенденцій та ін. Коли позитивні елементи збільшуються, відбуваються позитивні структурні зміни. В періоди криз негативні зміни посилюються (уповільнення зростання та інвестицій, зростання рівня безробіття, збільшення дефіциту тощо) [2].

Інвестиції створюють значний позитивний ефект на економіку країни перебування. Їх вплив фіксується у двох точках: кількісний приріст, вимірний залишок і загальний приріст, вимірний валовим внутрішнім продуктом, експортом та внутрішніми інвестиціями. Визначити вплив прямих інвестицій на економічне зростання країни не є простим завданням, так як є велика кількість змінних, де ефекти пов'язані зі специфікою кожної країни. Змінні можна розглядати в двох аспектах:

по-перше, вони доповнюють внутрішні фактори виробництва та створюють умови для нової зайнятості;

по-друге, вони стимулюють розвиток країни перебування шляхом передачі технологій, навчання робочої сили, зв'язку з місцевою економікою та сприяють кращій місткості місцевих компаній на світовому ринку.

Ефекти прямих іноземних інвестицій залежать від стадії економічного розвитку країни, які включають чотири фази. На першій фазі розвитку найважливішу роль відіграють природні ресурси і на цьому етапі не видно значних наслідків для економіки приймаючої країни. Якщо країна має економічний розвиток на другій фазі, то буде зафіксовано збільшення внутрішніх інвестицій в суспільні блага, зв'язок та транспорт. Держава на цій фазі зміщує свій інтерес від природних ресурсів до виробництва трудомістких товарів, а ефекти залежать від інфраструктури та макроекономічної політики. Третя фаза охоплює період, коли розвиток інновацій, управління, організація, раціоналізація виробництва та інвестиції добре підтримуються. Всі ці змінні впливають на посилення конкурентоспроможності країни на нових ринках. Четвертий етап - вищий етап економічного розвитку. На цьому етапі зафіксовано безліч постіндустріальних сервісних компаній. Продукція є прямими послугами, а транскордонні зв'язки та ефекти на цьому етапі стають все більш інтенсивними.

Також вплив прямих іноземних інвестицій на економічний розвиток країни перебування залежить від стратегії, яку обрала країна: стратегія заміщення імпорту або стратегія розвитку експорту. Дослідження показали, що інвестиції надзвичайно важливі для економічного зростання приймаючої країни. Якщо прямі іноземні інвестиції надходять у сектор, в якому існує конкуренція з боку внутрішніх компаній, існує конкурентна боротьба, наслідками можуть бути затримка інвестицій та вихід певних вітчизняних компаній із сектору. Це призведе до зменшення загальних інвестицій в країну і, отже, в усій економіці. Якщо прямі іноземні інвестиції надходять у новий сектор, тоді загальні інвестиції в країну будуть збільшені [3].

Обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну у вигляді акціонерного капіталу на початок 2019 року становив 33,724 мільярда гривень, що на 0,84 мільярда гривень, або на 2,6%, перевищує показник попереднього періоду. Так, у географічному розрізі найбільший приріст прямих іноземних інвестицій зафіксовано: з Кіпру - 388,8 млн дол (до 9,92 млрд дол), з Нідерландів - 295,1 млн дол (до 7,41 млрд дол), із РФ - 145,5 млн дол (до 0,74 млрд дол) і Швейцарії - 100,3 млн дол (до 1,65 млрд дол). У галузевому розрізі найбільше зростання іноземних інвестицій зафіксоване: у фінансовій та страховій діяльності (318,5 млн дол), добувній та переробній промисловості (відповідно 184,9 млн дол і 176,4 млн дол), оптовій та роздрібній торгівлі - 113,8 млн дол, операціях із нерухомістю (122,6 млн дол), а також професійній, науковій і технічній діяльності (128,4 млн дол) [4].

Іноземний капітал може впливати на економічний розвиток трьома шляхами:

по-перше, збільшує внутрішні ставки інвестицій (настільки, що в результаті в країні виникає невідповідність між заощадженнями та інвестиціями дефіциту платіжного балансу, так як приплив іноземного капіталу може сприяти збільшенню інвестицій в країну);

по-друге, підвищує ефективність бізнесу, заснованого на передачі досвіду, нових знань та нових технологій, які впроваджуються з іноземним капіталом;

по-третє, стимулює економічну систему та бізнес. Існування ефективних компаній на ринку можуть стимулювати місцевих конкурентів до інноваційного бізнесу.

Отже, можемо зазначити, що питання залучення іноземних інвестицій займає важливе місце у системі факторів економічного зростання держави.

Список використаних джерел:

1. Федоренко В.Г. *Інвестування: підручник* / В.Г. Федоренко / [2-ге вид., перероб і доп.]. – К. : Алерта, 2008. – 448 с.

2. Мерзляк А. *Механізми державного управління іноземними інвестиціями: регіональний аспект: Монографія* / А. В. Мерзляк / Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. - К.: УАДУ, 2002. - 299 с.

3. *World Investment Report 2009: Transnational Corporations, Agricultural Production and Development*: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.unctad.org/en/docs/wir2009_en.

4. Державна служба статистики України
http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/zed.htm

УДК 502:330.322-047.44:332.155

Н.С. П'ЯТКА

старший викладач кафедри туризму і географії,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКОЛОГІЧНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

За допомогою методів семантичного аналізу досліджено теоретичні засади управління інвестиціями. Подано сучасні науково-методичні підходи до тлумачення сутності поняття «інвестиції» та проведено їх систематизацію. Встановлено, що інвестиції характеризує обов'язкова умова - вкладення капіталу в певні об'єкти з метою отримання заздалегідь визначеного результату (отримання економічного, соціального та екологічного ефектів). Визначено особливості та тенденції інвестиційної діяльності в Україні та світі, що дозволило встановити необхідність та нагальність саме екологічного інвестування, особливо в режимі євроінтеграційних процесів.

Розвиток теоретичних засад екологічного інвестування здійснено на основі дослідження здобутків вітчизняних та зарубіжних науковців щодо його різних аспектів. Систематизовано існуючі позиції щодо трактування економічної категорії «екологічні інвестиції» та виділено два основних підходи: природоохоронний та превентивний. Проведений аналіз дозволив сформулювати власне розуміння теоретичного змісту поняття «екологічні інвестиції», суть якого зводиться до наступного: по-перше – цільова та функціональна характеристика екологічних інвестицій є багатовекторною; по-друге – екологічні інвестиції слід розглядати як можливість запобігання негативному впливу на довкілля. На підставі трактування сутності екологічних інвестицій, виділення їх характерних ознак, а також із врахуванням основних напрямів здійснення екологічного інвестування за допомогою семантичної моделі представлено взаємодію між об'єктами та суб'єктами екологічного інвестування (рис. 1).

На її основі удосконалено концептуальні положення з оцінки ефективності екологічного інвестування, які передбачають інтерпретацію рівня результативності вкладених коштів на основі бінарної моделі. Визначено, що ефективність екологічного інвестування повинна опиратись на чітку ідентифікацію його цілей та об'єктів, які є вирішальними факторами для обрання критеріїв результативності. Розглянуто загальні ознаки критеріїв ефективності екологічного інвестування та визначено, що доцільним є розрахунок показників на основі зміни вхідних (Q_1) і вихідних (Q_0) параметрів. Обґрунтовано, що оцінку ефективності екологічного інвестування доцільно проводити за допомогою вирішення задачі бінарної класифікації на основі єдиного критерію ефективності екологічного інвестування λ_{1-0} (1).

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>